

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for, at Grønland bliver omfattet af FN's konvention mod korruption, og at dette arbejde påbegyndes umiddelbart efter en vedtagelse af dette beslutningsforslag

(Formand for Naalakkersuisut og Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender)

Svarnotat

(Formanden for Naalakkersuisut og Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender)

Tak til medlem af Inatsisartut, Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit, som med fremsættelsen af dette beslutningsforslag sætter fokus på korruptionsforebyggelse.

Inuit Ataqatigiit har stillet forslaget med den begrundelse, at bekæmpelsen af korruption særligt relaterer sig til mine- og råstofindustrien, som på verdensplan er kendt for at kunne være ugenomsigtig, og idet Inuit Ataqatigiit finder, at en tiltrædelse af FN's konventionen mod korruption vil kunne sikre dette.

Naalakkersuisut ser med stor alvor på korruption, som skal bekæmpes. Men Naalakkersuisut ser ikke, som Inuit Ataqatigiit, bekæmpelse af korruptionen på verdensplan i relation til mine- og råstofindustrien, men som noget væsentligt bredere.

FN's konvention mod korruption har til formål at styrke og fremme samarbejdet mellem medlemslandene ud fra et fælles ønske om at bekæmpe korruption inden for den offentlige forvaltning og den private sektor. Men konventionen definerer ikke begrebet korruption, ligeså lidt som konventionen identificerer de regler, som tilslutningslandene bør have som værn mod korruption, eller regler for den myndighedsudøvelse, som skal håndhæve landenes regler på området. Det er os grønlandske politikere, som skal fokusere på emnet og fastsætte regler mod korruption og sikre håndhævelsen af disse regler – med eller uden konvention.

I 2012 stillede Siumut ved Akisinnguaq Olsen forslag om, at Naalakkersuisut skulle tiltræde FN's konvention mod korruption. Den 12. december 2012 svarede den daværende Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer, Ove Karl Berthelsen, på § 37-spørgsmål EM2012/277, at Naalakkersuisut endnu ikke havde taget initiativ til at tiltræde konventionen og ikke havde foretaget en tilbundsående analyse af konsekvenserne af en tiltrædelse eller de omkostningsmæssige konsekvenser.

I 2013 stillede Siumut ved Doris Jakobsen forslag om at pålægge Naalakkersuisut at kontakte den danske stat med henblik på at få afdækket mulighederne for, at Grønland kan få en candidate/compliant country status i Extractive Industries Transparency Initiative (EITI), som på det internationale plan og med særlig fokus på råstofsektoren er et relevant instrument til forebyggelse af korruption.

Forslaget blev vedtaget på efterårssamlingen i 2013, og Naalakkersuisut har i fortsættelse heraf og af EITI Konferencen i 2013 arbejdet på, at der på embedsmandsniveau skabes en mere formel kontakt til de relevante danske ministerier. Fremadrettet vil dette blive drøftet løbende på møderne i den arbejdsgruppe, der er nedsat mellem Erhvervs- og Vækstministeriet i Danmark og Departementet for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked.

På den baggrund ser den nuværende Naalakkersuisut det som noget helt naturligt, at vi skal arbejde for, at Grønland bliver omfattet af FN's konvention mod korruption. Men Naalakkersuisut finder ikke, at en tiltrædelse af konventionen i sig selv vil føre til ændringer, hvis der måtte være et behov herfor.

Der er ikke foretaget en tilbudsgående undersøgelse af eksistensen eller omfanget af korruption i Grønland. Men der bør peges på, at det anerkendte Fraser Institute i deres seneste rapport har fundet, at der hverken er korruption eller fare for korruption i Grønland. Der er således ikke hold i en eventuel forestilling om, at der på noget tidspunkt skulle være godtgjort at være en korruption i Grønland, der ikke reageres imod.

Ved korruption forstår Naalakkersuisut en kriminalisering af både den, der uberettiget yder, lover eller tilbyder nogen en gave eller anden fordel for at formå den pågældende til at gøre eller undlade at gøre noget, såvel som den, der uberettiget modtager, fordrer eller lader sig tilsige en gave eller anden fordel. Dette sigter mod korruption hos de, der virker i offentlig tjeneste eller hverv. Men disse gerninger er allerede kriminaliserede. Det er de i den danske straffelov, og det er de i kriminalloven for Grønland.

Grønland har derimod ikke regler, der sigter specifikt mod medlemmer af Inatsisartut, som bevæger sig i grå-zonen mellem politik og erhvervsudøvelse og modtager økonomiske fordele eksempelvis i form af lønsomme konsulentopgaver for det private erhvervsliv. Så dette kunne samtidig være en opfordring til Formandskabet for Inatsisartut om at se på denne problemstilling.

Selvstyret har allerede søgt at styrke værnet mod korruption ved fastsættelse af retningslinjer mod modtagelse af gaver eller andre begunstigelser på råstofområdet, samt retningslinjer for god selskabsledelse i de selvstyrejede aktieselskaber.

Jeg skal samtidig erindre om, at Naalakkersuisut på efterårssamlingen i 2013 under debatten om etablering af whistle-blower-ordning udtrykte sin velvillighed til at arbejde for en ordning, der fokuserer på tiltag mod magtmisbrug og lemfældig eller ulovlig omgang med offentlige midler, og sikrer, at medarbejdere i administrationen kan advare om sådanne forhold uden at frygte for deres ansættelse, samt at private virksomheder kan etablere ordninger, der sikrer, at deres medarbejdere, leverandører og kunder m.v. ikke behøver at afholde sig fra at indberette om uredelighed eller ulovligheder i virksomhederne.

Naalakkersuisut har uændret fokus på dette område. Men som vi påpegede under debatten, har Justitsministeriet nedsat et udvalg, der skal kortlægge de ordninger, der på nuværende tidspunkt findes i den offentlige sektor og redegøre for fordele og ulemper ved disse. Naalakkersuisut har derfor ikke umiddelbart et grundlag for at udmønte vores gode intentioner i konkret lovgivning. Vi behøver med andre ord inspiration udefra, mens Naalakkersuisut fortsat gør os vores egne overvejelser på området. Vi holder vores positioner åbne og begrænser ikke de valg, vi eventuelt måtte ønske at træffe i fremtiden.

Samtidig vil Naalakkersuisut allerede nu tage initiativ til udarbejdelse af retningslinjer for bi-job, modtagelse af gaver, tjenesteydelser eller andre begunstigelser, omfattende alle medarbejdere i selvstyrets centralforvaltning og institutioner. Når disse retningslinjer er klar, vil Naalakkersuisut også tage initiativ til, at disse bliver sendt til kommunalbestyrelserne i Grønland, samt til GA og NUSUKA til inspiration

Det vil Naalakkersuisut gøre uafhængigt af, hvad Justitsministeriet måtte komme frem til vedrørende whistle-blower-ordninger, og uafhængigt af, om Inatsisartut finder, at Naalakkersuisut skal arbejde for, at Grønland bliver omfattet af FN konventionen mod korruption eller ikke.

Med disse ord kan Naalakkersuisut tilslutte sig beslutningsforslaget i sin nuværende form, og henviser forslaget til udvalgsbehandling i Lovudvalget.